

SAMOBORSKI LIST

Ljetovališni vjesnik

„Samoborski list“ izlazi 1. i 15. u mjesecu.
PRETPLATA na cijelu godinu stoji K 4—, na po godine K 2—, a na četvrt godine K 1—. S posljom stoji 48 filira na godinu više, a u Ameriku K 140 na godinu više.
Pojedini broj stoji 20 filira.

Odgovorni urednik: Dr. Mijo Juratović.

Uprava se nalazi u Šmidhenovoj ulici broj 22, a upravljenje u „Samoborskoj tiskari“ S Šeka, trg Leopolda Salvatora.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petiti redak u redakcijskom dijelu po 20 fil., u oglašnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta nudi, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samobor, lista“. Neplaćena se pisaća ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

GODINA I.

U Samoboru, 1. travnja 1906.

BROJ 7.

† J. J. Strossmayer.

Dne 8. o. m. navršit će se jedna godina, kako se preselila u nebeske visine plemenita i sjajna duša nezaboravnoga hrvatskoga maceone i velikana biskupa Josipa Jurja Strossmajera.

Prošla je tek jedna godina, da nema slavnoga biskupa među nama, a hrvatski narod gorko osjeća onu veliku prazninu, koju je tek jedan Strossmayer mogao ispunjati.

I još dugo, možda stoljeća, čekat će hrvatski narod, dok mu se opet rodi — Strossmayer, — a do tle, čekat će taj narod znatan dio svoje snage i energije iz spomena na djela i riječi slavnoga dalovačkog biskupa.

Još dugo će biti Strossmayer uzor prvim hrvatskim umovima, koji će provoditi mnoge od njegovih vele umnih ideja, za koje je žalitože trebalo predugo vremena dok su se shvatile! —

Academija, galerija slika, hrvatsko svećeništvo, velebitna dalovačka katedrala bit će vječnim svjedokom, da je u Hrvatskoj živio duševni velikan.

Čekenoće pak povjesničar trajno zabilježiti žive neće hrvatskog biskupa, s kojim su zadrtale vatikanske idilie.

Dak, veliki duh neumrloga Strossmajera zadužio je hrvatski narod toliko, da mu ne može biti nikada dosta slavljan.

Nema miramora, nema umjetnika, nema tako bogatog naroda, koji bi se mogao dostojno odužiti usponi — velikoga Strossmajera! —

Sa Strossmajerom vječno je i hrvatsko ime!

Slava mu!

Naša glazba.

Zaključkom sjednice trgovinskega zastupstva od 8. ožujka raspuštena je samoborska glazba. Preko tri četvrti stoljeća — a možda i dulje — imao je Samobor svoju glazbu. Za to vrijeme bilo je momenata takovih, da je opstanak njezin bio ozbiljno ugrožen; ali svaki put se našlo načina, da se glazba ipak spasla od rasula. Ako je sada konačno ipak do toga došlo, ne smije se radi toga okriviti gradanstvo a ni zastupstvo, jer da je možda s nemara ili preslabe potpore došlo do raspusta. To nipošto ne. Već prije desetak i više godina pripomoglo je gradanstvo uzdržati glazbu sabiranjem dobrovoljnih prinosova, a pred koju godinu odredilo je zastupstvo znatnu svotu za naobrazbu glazbenoga podmlatka, a povećalo je i dotaciju za uzdržavanje glazbe. Pa makar ova svota i nije bila tolika, da bi pustit će svatko, tko pozna naše prilike. Još sama po sebi bila dovoljna za uzdržavanje glazbe, ipak se mora priznati, da je i to bila za naše loše financijalne prilike velika žrtva, i da je općina u tom pogledu učinila, koliko je najviše mogla. A to svakako treba da uvaže i članovi glazbe.

Krivo bi dakle radio, tko bi u ovoj stvari i što spočitnu općini; ali zato valja uzroke potražiti u samoj glazbi. Ovi su razlozi dosta jasno izrečeni u samoj sjednici prigodom rasprave, a da nijesu bili ni najmanje pretjerani, priznaje svatko, tko je i koliko imao posla sa glazbom. U pošljednje naime doba često su se čule tužbe, da je u glazbi nestalo svake discipline, da nema nikakove uvidavnosti i poštovanja, a mjesto ljupavi za glazbeni napredak, prevladao je nemar, neposluh, nepoštivanje i neka pohlepa za što većom novčanom zaslubom a malim radom, tako da je to više puta već prevršilo svaku mjeru. Spram općinstva samoga pokazivala je glazba naša najveću indolentnost. Tko

je tomu kriv, da je takav rastrojni duh ovlađao našom glazbom, ne marimo to ovdje isticati. To ponajbolje znade glazbeni odbor, koji i uz najbolju volju nije mogao ništa da opravi, pa je zato moralno doći, do čega je i došlo.

Ali zaključak trgovinskog zastupstva ne želi, da Samobor dugo ostane bez glazbe, nego smo nasuprot uvjereni, da će on brižno nastojati, da i opet dođe što prije do glazbe. A kako i na koji način? O tome su mišljenja podijeljena u troje: jedni preporučuju, da se za svaku potrebu naruči vojnička glazba iz Zagreba, jer bi općina kod toga i materijalno i kvalitativno bolja prošla; drugi su zauzeti za privatnu glazbu, koju se u samoboru osnovala, dok treći odlučno zahtijevaju, da trgovinu osnuje opet svoju glazbu.

Da Samobor ne može biti bez glazbe, ili barem da to ne bi bilo u njegovu interesu, do pustit će svatko, tko pozna naše prilike. Još pred nekoliko decenija bila je glazba Samobor doista luksus, pa ipak si je trgovinu taj luksus prisustilo. No sada to više nije luksus, nego je to potreba. Samobor je ljetovalište, i želi, da se kao takovo još i bolje razvije; Samobor imade i svoje lječilište i kupalište, koje će se bez sumnje za kratko vrijeme lijepo razviti i Samobor još više podići u ovom njegovu preduzeću, za kojim ide —: bilo bi po tom nemoguće, da ovakovo mjesto ostane barem za vrijeme sezone ljetne glazbe. I kad ne bismo bili do sada imali za to potrebu. Samobor je ljetovalište, i želi, da se kao takovo još i bolje razvije; Samobor imade i svoje lječilište i kupalište, koje će se bez sumnje za kratko vrijeme lijepo razviti i Samobor još više podići u ovom njegovu preduzeću, za kojim ide —: bilo bi po tom nemoguće, da ovakovo mjesto ostane barem za vrijeme sezone ljetne glazbe. Da je doista tako, držimo, da je svušno to još je od druguda najmihi za vrijeme ljetne sezone. Da je doista tako, držimo, da je svušno to još je od druguda najmihi za vrijeme ljetne sezone. Zašto su jedni zagrijani za vojničku glazbu? I to je jasno: stroga disciplina, velika egzaktnost u sviranju, obilan i biran repertoar itd. Tu dakle ne bi bilo ni brige ni jada, a užitak bi

Skender Fabković.

Naš Skender rodio se 7. svibnja g. 1826, u našem šavnom Taboreu, taman onđe, gdjeno se podno starog grada do starodrevne crkvica sv. Mihalja vije onaj znameniti trs. Kao devetgodišnji dječak stupi g. 1835. u prvu latinsku. Izučio je cijelu gimnaziju i dvije godine filozofije, pak jednu godinu bogoslovije. Godine 1847. zapravo ispit za za glavne učione, a g. 1848.—9. sudjelovaše u ratu u Ugarskoj. Od g. 1849.—51. bijaše u Pragu, gdje dopunjivaše dobrovoljno svoje znanje, što u učiteljstvu „Budeć“, što u svećeništu. Godine 1852. postade javnim učiteljem pučkih škola na Rijeci, od 1853.—60. učiteljevaše u Virovitici, od 1860.—55. u Karlovcu, a od g. 1855.—85. u Zagrebu kao učitelj učiteljske škole. Ove potonje budne preko svoje volje umirovili, što ga cijelog života jako pečalilo.

Pokojni Fabković radio je mnogo na pedagoškom polju. Od g. 1866. do 1873. bijaše vlasnikom i urednikom „Napretka“, našeg najstarijeg učiteljskog glasila. Taj list imade mnogo njegovih misli i čuti. Mnogo je toga on tamo uradio, što danas već lijepim rod pločom. Godine 1871. i 1872. izdala je hrv.-slav.-dalni. zem. vlast u Zagrebu nove knjige za pučke škole. Ona za II. razred sva je Fabkovićeva, a slovnički dio u ostalima i opet je njegov rad.

Za mladež sabrao je i složio „Pučke priče“, koje je izdao „Hrv. ped. književni zbor“, u čijoj nakladi izdade i njegov prijevod Tomaseova djela „Misli ob uzgoju“. Posljednje mu djelo bijaše „Nješto o ponosi i njegovih srođnicima“. To je pravo zrcalo njegovih uzgoinih nagona. Saljući mi tu knjižicu piše evo ovo: „Taj Vam svoj trudak saljem eto sada, moleći Vas, da i pozorno proučite, ne bi li Vam se u toj knjižici prikazala vjerno moja duša, moje srdece, kojima pratim

narod svoj tam (t. j. u Bosni).“ Odista on je velikom pažnjom pratio svaki kulturni pokret ovde, i svakome je još živo u pameti njegov sručni pozdrav, kad su naša braća Muslimani pokrenuli beletristički list „Behar“. Bijaše to plemenita duša, koja je jednakom ljubavlju pratila napredak svih dijelova našeg svakojako pocijanog naroda.

Jamačno će biti u njegovoj književnoj ostavštini još dosta toga, što će valjati izdati, no i ono, što je pokojnik za svog života priopćio, mnogo je, te mu od toga sada nema ljepšeg nadgrobog spomenika.

Ali naš Fabković bavio se i pjesnikovanjem. Nije mnogo spjeval, ali kako su mu mire, kako nježne njegove djeciće pjesmice! Poznate su mi ove: „Ranko će u školu“, „Voda pripovijeda, što je sve“ i „Ovčar“. To su tri bisera naše omjadinske poezije, kojima ima malo premica. U prvoj, spjevanoj bez sroka na narodnu, crta valjano daće, koje rano rani, te se spremi u školu, u one divne dvore:

„Odje se uči štit knjigu b'jelu,
A u knjizi poštivati Boga,
Gdje se uči ljubiti svakoga;
Bogataša, ništa i uboga.“

Druga nam zanimljivim, jakim i duhovitim načinom crta, što nam sve daje voda. Voda sama o sebi priča, a to povećava zanimljivost ovoj pjesmici. Srvšava ovim stilovima:

„Biser-rosa to su suze moje,
B'jeli snježak to je cvjeće moje,
Suden ledak to su boli moje;
Parni plavi — tu je sila moja,
Parni vozi — tu je duša moja.“

Najzanimljivija mu je pjesmica „Ovčar“, koja se odlikuje nekom elegijskom mirnoćom. U svakoj klinici po-

navlja se na kraju prva dva stih. Počinje ovako:

„Kitna zelen-lipa
Blagi dašak sipa
Tamo na onom vrhuncu
Tamo na zelenom humcu;
Kitna zelen lipa
Blagi dašak sipa.“

Opisuje nam ovčara, kako pase ovce i divnu oko njega prirodu sa lahorom, pčelom i ptlicama. Kad mu dašak donese glasak večernjeg zvona,

„Baciv oči gori
Bogu tiho zbori;
„Usdiši molitve moje,
Ovčice da mi se goje“
Baciv oči gori
Bogu tiho zbori.“

Pošljednje vrijeme ljuto poboljevaše. Nadajući se nači lječi u novom lječilištu u Krapini umrje onđe dne 6. svibnja prošle godine.

S njegovom suprugom Marijom, rodom Češkinjom, vezala ga najznačajnija ljubav. Iz toga braka potjeće jedina sin Milan, koji je profesorom glazbe u Zagrebu. I Marija je spisateljica, te je osobito mnogo pisala i prevodila za mladež, a na češki prevela je Šenol roman „Zlatarovo zlato“.

O Fabkoviću valjati će jednom napisati opširniju biografiju, kao što bi to valjalo napisati i o Modcu, a to bi morao učiniti pedagoški zbor u Zagrebu. Ovaj moj kratki sastavak tek je mal spomen na našeg odličnog zemljaka, kojemu će jamačno naš Samobor zgodnom prigodom iskazati dužnu harnost. Valja i vidnim načinom potomstvu predati u amanet ime ovog čestitog hrvatskog kremencjaka, koji ugleda svijetlo svijeta u našem dijelu Taboreta.

Josip Milaković,

bio krasan, — ali — krasni bi bili i izdaci, koje bi morala općina u tu svrhu žrtvovati, a što je glavno: oni bi novci otišli iz Samobora, to bi pak bilo svakako na štetu općine. Doduše bi nam se moglo prigovoriti, da će vojnička glazba povećati broj ljetovališnih gostova. Dopoštamo, ali žrtvujmo onda veću svotu za uzdržavanje svoje glazbe, nastojmo, da u nju prikupimo vrsne članove, zavedimo u njoj oštru disciplinu i marljivo vježbanje; pak će onda i domaća glazba moći da zadovolji ljetovališnu publiku, a izdani novac ostat će u Samoboru.

Krivo čini, tko poriče našoj glazbi svaku sposobnost. To ne može. Bilo je dosta prilike, da se je ona istakla lijepim i čistim sviranjem. To je najlepši dokaz, da se taj materijal dade dobro upotrebiti, ali samo treba ostati u granicama i ne posezati predaleko i za onim, što je preteško. Mi smo uvjereni, da je za Samobor najbolje, da i opet osnuje svoju glazbu, jer će je onda imati svaki dan, dok vojničke ne bi mogao često ni onda dobiti, kada bi je trebao. Ali da se glazbi udari što jači temelj i da joj se dadu što bolji uslovi za njezin napredak nužno je:

Da se glazbenici, koji sviraju najglavnije instrumente, namjeste bilo kod općine, oblasti ili suda, jer će im tako biti osigurana egzistencija, pa će se moći savjesnije posvetiti glazbi.

Da se opet zavede škola za glazbeni podmladak, jer bez toga mogu u glazbi svaki čas nastati neprilike, koje se teško dadu odstraniti.

Da bude priprava eleva što solidnija, a pogotovo da se ne dopušta, da se elev uvrsti u glazbeni zbor, tek što je prošao glasovne ljestvice i nekoliko vježbi, jer će od takovog materijala malo kada postati vrsni glazbenici. To i jest glavna pogreška većine naših glazbenika, da su prebrzo spremjeni za svoje zvanje. Uslijed nedostatne tehnike treba im mnogo vježbe, a za to im kao obrnicima ne dostaje vremena, ili pak štetuju kod svoga obrta. I s moralnih se razloga ne bi smjelo dopustiti, da elevi javno sudjeluju u zboru prije 18 godine, ili barem ne po gostonama.

Da se nagrade pojedinim glazbenicima odreduju po njihovoj glazbenoj vrsnosti. Tim bi se u njih podržavala volja za usavršivanjem i privatnim vježbanjem. O povisjenju nagrade imao bi odlučivati glazbeni odbor sa kapelnikom pri-godom posebnog u tu svrhu priredenoga ispitom.

Ovo bi bile po našem mišljenju tek ponaj-glavnije točke, koje bi valjalo držati na oku kod ustrojenja nove trgovske glazbe. Do glazbenoga je pak odbora, da potanje prouči ovu stvar prije, nego je iznese pred zastupstvo, jer je samo tako moguće, da se za buduću samoborskiju glazbu udari čvrst i zdrav temelj.

Zdravstveno stanje pučanstva u Samoboru i njegovu kotaru u mjesecu ožujku i kratka statistika zdravstva ovoga kotara za g. 1905.

Radi nestalnoga i većim dijelom osjetljivo-hladnoga vremena postojale su u ovom mjesecu iste bolesti, koje su u veljaci bile motrene kano glavne bolesti, i to: katari i upale disala, raročito upala pluća i porebrice, zatim reumatizam.

Motrene su bile nadalje u ovom mjesecu bolesti, koje se običavaju pojavljivati početkom proljeća: domaća promjenljiva groznica i živčane bolesti, poznate pod imenom „neuralgija“. Priljepčevi bolesti u ožujku nije opaženo, jer su prošavšega mjeseca prestale.

Zdravstveno-redarstveni i sudbeno-lječničkih izsljana nije bilo. —

Godine 1905. pružana je na uredovne dane kod kr. kot. oblasti i kod općinskih poglavarnstva u sv. Martinu i Stupniku 680 osobama besplatna leječnička pomoć, a od ovih je, ne pominjući ostale bolesti, bojalo od bolesti disala 135, od bolesti probavila 134, od bolesti kože 74, od reumatizma 54, napokon od bolesti živaca 31 osoba.

Priljepčive bolesti u g. 1905. bile su:

Differija. Oboljelo 8, ozdravilo 5, a umrlo 3 djece. — Dobrac. Oboljelo 164, ozdravilo 157, umrlo 7 djece. — Skreljet. Oboljelo 114, ozdravilo 96, umrlo 18 djece. — Trbušna pošalina. Oboljelo 8, ozdravilo 6, umrlo 2 osobe. — Vodene kozice. Oboljelo 98 djece i sva su ozdravila.

Pomor u godini 1905.

Umrle su u kotaru samoborskom ukupno 732 osobe i to: 375 muških i 357 ženskih. Po starosti je umrlo do 1 godine 261 djece, i to u župi sv. Martin najviše, u dobi preko 60 godina umrlo je 95 osoba, izostavivši pomor u drugim dobama.

U trguštu Samoboru umrlo je 70 osoba, 39 m. i 31 ž.; 1 muškarac bio je stranc, a umrlo je ovde negom smrću.

One streljeni i siloviti om smrću:

Ovakovih slučajeva bilo je 17 i to: jedno žensko djece umrlo je uslijed oprekina, koje je zadobilo kod skakanja preko vatre na paši, jer su mu se upali ha-lijnice; 1 dječac je režut na niskoj vrbi granu, oskliznuo se s nje i pao je s ognjenim džepnim nožem u ruci tako nesretno na tlu, da se je ovim nožem prerezao vratni žlu i na mjestu ostao mrtav; 2 muške osobe mrtve su uslijed potresa mozgovine; jedan je spavajući pao s kola na tvrdi ile ceste, a drugi — dječac — pao je s poplaćena konja; 1 dječac je ubijen je nehotice iz revolvera od druge osobe uslijed nespretnosti; 2 su osobe utučene po glavi tvrdim, dotično ostriljanim orudem, te umrle uslijed uzdrmanja mozgovine i prekinuća mozgovoga žila; 1 mušku osobu usmrtila je na željezničkoj pruzi blizu postaje Le kovac lokomotiva, udarivši nesretnoga u glavu, i zdrobivši mu je; 1 mladić usmrtil je jablan, porušen od oluje; 1 muškarac uboden je u svadi nožem u trbu i umrlo uslijed upale podtrbušnice; 1 m. osoba ugnijena je u pijanom stanju od vlastite žene; utopilo se napokon 11 osoba, i to 8 u rijeci Savi, 2 u neogradjenim jamama, 1 u potoku Gradni u Samoboru.

Cijepljenje i docepljivanje boginja.

U godini 1905. imalo je bilo cijepljeno 1087 djece. Radi smrti, bolesti, preseljenja i drugih izroka cijepljeno ih je 1017. Uspješno je cijepljeno 900, nedocijepljeno je ostalo 117. Docijepljeno je imalo bilo 633 djece, a docijepljeno je 565, i to 474 s uspjehom, a 91 bez uspjeha.

Koncem god. 1905. bilo je u kotaru samoborskom: benzinih 7 osoba, 5 m., 2 ž.; mimočihih 6, 3 m., 3 ž.; slijepih 10, 7 m., 3 ž.; gluhotnih 28, 13 m., 15 ž.; padačih 5, 4 m., 1 ž.

U 5 upravnih općina kotara samoborskoga ima 22 razgledača mrtvaca, od kojih je 1 lječnik, a ostali su općinski panduri.

Zdravstveno osoblje kotara bilo je: 1 kotarski lječnik, 1 općinski lječnik, 1 umirovljeni ranarik, lječnik kao vlasnik ljekarnice, 1 ljekarski pomočnik i 5 primalja.

Dr. B.

Domaće vijesti.

Poziv na preplatu. Cijenjene naše preplatnike, kojima je sa 6. brojem istekla preplata za prvu četvrt godine, molimo, da obnovu preplatu za drugu četvrtogodište. Cijena je lista u otpovinstvu na godinu 4 K. s poštom K 448, a za Ameriku K 140 više, — pol godine K 224, a na četvrt godine K 112.

Neki su nam vanjski preplatnici zaboravili pripisati poštarni, pak ih stoga molimo, da to naknadno učine.

Gg. svećenike, učitelje i sve prijatelje našeg načela lijepo molimo, da „Samob. list“ rašire među svojim narodom. Koristit će time ne samo listu, nego i načinoprovjeti. Mi pokrenusmo „Samob. list“ ne iz kake lične koristi, već iz čistoga patriotizma sa željom, da koristimo Samoboru i njegovu napretku. Pa primoseći u tu svrhu znatne žrtve, smjenjivo se opravljano nadati, da će nas u ovom načinu zadržati poduzeće složno podepirati sva inteligencija i sve građanstvo samoborskog, jer je njegovoj koristi namijenjen naš rad. Iskrene simpatije, kojima je „Samob. list“ pozdravljan, doduše nas badre u način radu, ali uza to treba i materijalne potpore, da se pokriju svi troškovi lista.

Imenovanje. Naš vele vrijedni župnik veleč. g. F. Forko, imenovan je podarcdakonom kotara okičkoga. Cestitamo srdačno!

† **Leopoldina Huth.** Majka našega vele vrijednoga kr. kot. pristava i posjednika u Samoboru g. Gustava Hutha, preminula je ovdje dne 16. pr. mjeseca u 69. godini svog života. Mrto je tijelo pokojničino bilo otpremljeno istoga dana u Zagreb, gdje je 18. pr. mjeseca sahranjeno u obiteljskoj arkadi na Mirogoju. Sprovodu je učestvovalo mnoštvo zagrebačkog i samoborskog građanstva. Zadušnice su čitane u Samoboru dne 20. pr. mjeseca u župnoj crkvi sv. Anastazije. G. Huthu i njegovoj vele vrijednoj obitelji, koja uživa općene simpatije u načinu građanstva, izričeno naše najiskrenije sručje.

Izložba dilektantskih radnja. Samoborski gospojinski odbor za sabiranje prinosi za Strossmajerov spomenik priređuje na uskršnji ponedjeljak, dne 16. travnja 1905., u dvorani trgovske vijećnice u Samoboru izložbu slika, vajarija, rezbarija, ručnih radova itd. samoborskih dí stanata. Izložba će biti otvorena do 23. travnja svaki dan od 9—12 i od 3—6 sati. Ulažnina 20 filira.

Cist prilog namijenjen je zakladi za Strossmajerov spomenik, pa će se preplatiti na ulaznici primati sa zahvalnošću.

Ujedno se p. n. izložitelji umoljavaju, da obećane vrijednosti za izložbu izvole donijeti ili poslati 2. i 3. travnja od 8—12 i 2—4 sata u vijećnicu, gdje će ih odbor primati.

Prijava stanova. Uprava našega lječilišta ponovo molii p. n. građanstvo, da mu prijavi stanove, koje želi iznajmiti za ljetovanje.

Nasadi uz poljske putove. Kako saznamo odlučilo je naše trgov, poglavarnstvo, da uz sve općinske putove zasad korisno drveće — raznovrsne voćke i dudove. Ovaj lijepi način zasluguje polivalu, jer će od njega erpati korist i općina i pojedinci, kad se ostvari, a unaprijediti će se njime i vocatione i svilogoštvo u okolici.

Samoborska glazba. Rasputi samoborske glazbe ima pošljedice, koje seno unaprijed videli. — G. je kapelnik prijašnje općinske glazbe ustrojio sa prijašnjim glazbenicima privatnu glazbu, kako je to već javljeno i u zagrebačkom „Dnevnom listu“. Mi od naše strane cestitamo našim glazbenicima i bivšemu kapeliku na njihovoj solidarnosti i slobzi, sačuo se bojano, da će ta međusobna ljubav biti kratkotrajna, budući da je neprirodna. Već kod prve diove zaslubbine ohladnjet će ova ljubav, a da se više nikada ne ražari.

Na koncu će uz neznačnu materijalnu dobit moralno štetovati samo g. kapelnik.

Riječi pak nekih glazbenika, da će odsada onaj, koji će glazbu trebati i dobro je morati platiti, vrlo su samosvjesno izrečene, te će vrlo slabo djelovati na naše građanstvo. Ali dotični su glazbenici zaboravili, da će se za „dobru plaću“ vazda moći svagdje dobiti i „dobra glazba“.

Nove svjetiljke. Na zamolbu nekih stanovnika iz Samostanske ulice postaviti će se doskora dvije sjetiljke na početku i na kraju prolaza, koji spaja Samostansku i Rambergovu ulicu. Time će se zadovoljiti davno osjećana potreba, a napose će se tomu ražaviti oni stanovnici, koji su i nuči morali prolaziti „brežidom“. Razumije se, da će ova rasvjeta biti nekim noćnim šetocima nepovoljna.

Za Strossmajerov spomenik. Vele vrijedni i poživotni gospojinski odbor na čelu sa svojim redoljubnom predsjednicicom, mil. gđom D. Savom, dovršio je ovih dan sabiranje za Strossmajerov spomenik.

Od sreća hvalimo našeg gospojinskog odbora, koji je umio, da u kratko vrijeme sabere lijepu svotu od K 1532 i 18 filira.

Tko pozna naše oskuđne materijalne prilike, zatočiti će se, da je moguće bilo toliku svotu sabrat, pa bilo i u najredoljubiviju svrhu!

Nema gotovo čovjeka u Samoboru, koji nije dao svoj obol za spomenik hrvatskemu međeni, pa bio i najveći siromah!

Radijemo se, da je naš Samobor i u tom pogledu jednodušno dokazao, da znade sruštiti svaku u istom redoljubiju dužnost.

Čest Vama, samoborski građani!

Evo imena vrijednih naših građana, koji su pridonio svoj obol za spomenik slavnomu Strossmajeru:

„Samoborska Štedionica“ 500 K.
Forko Franjo, župnik, 100 K.
Po K 50: Alnoch bar. Aleksandrina, Horvat dr. D. Općina Samobor, Wiesner Robert, Beč.
Wiesner Emili 40 K.

Po K 20: Časnički zbor samoborske posade, Forko Franjo S., kapelan, Hrčić Franjo, Hrv. čitaonica, Miljan Vjekoslav, župnik, Sv. Nedjelja, Samoborac, Sova Ljudevit, Stražnicky Vladimir K 15.

Po K 10: Bahovec Ana, Bahovec Marko, Bišćan dr. Milan, Bučar Stanka (Mostar), Cnaovski Dragutin, Frigan pl. Marija, Kleščić Mirko, Kukuljević pl. Valerio, Levićar Ivan, Majerović Janko, kapelan, Obrotno-radničko društvo, Razum Ante, Reizer Franjo st., Sulyok pl. Hermma, Szentgyörgy pl. Ljudevit, Udruga samoborskog vinogradara, Weissenberger Marija.

Vanek Konstantin K 8.

Po K 6: Juranić Briga (Petrinja), Huth Gustav.

Po K 5: Budicki Ljudevit, kapetan (Zagreb), Ciziljana, Drnjević Melhior, Filipek Ana, Gabrie Franjo, Hrv. seljačka udružna (Sv. Nedjelja), Jakopek Josip, Šumar (Zagreb), Kraljević Stjepan, Lepel bar. Ivana, Mrakuž Stjepan, župnik (Rude), Obitelj Lang, Općina Podve, Praunperger pl. Fileus (Zagreb), Reizer Franjo ml. Wiesner Josip (Crikvenica).

Po K 4: Drčić Stjepan, Fittler Ljubica, Juratović dr. Mijo, Kment Anton, Kocijanec Juraj, kapelan (Dubovac), Nosić Vjekoslav kapelan (Stubica), Oslaković Franjo, Wagner Fanika.

Po 3 K: Kompare Josip, Radanović Ivan.

Po K 2: Anger Marija.

Po K 2: Andres Marijana, Badovinac Duro, Badovinac Nikola, Budi Jelisava, Cesar Petronila, Dubejak Stjepan (Sv. Nedjelja), Felkel Marija, Forko Franjo, župnik, Francenković Duro, Gaisch Hermina, Golešić Franjo, Hartig Ivan, Jakopek Duro, Jamnický Franjo, Katič Marko, Kazić Katarina, Kirin Vjekoslav (Zemun), Končar Sofija, Kirschner Ljudevit, Lamot Martin st., Lanović Josip, župnik (Stupnik), Levićar Barbara, Ličina Dane, Matanic Antonija, Matijašić Josip ml., Matzinger Jelka, tečić (Sv. Nedjelja), N. N. N. N. N. Oberlinner pl. Drag, Orešković pl. Stjepan, Padareć Aleksi, Praunperger pl. Dragica, Prebeg Mirko, Presečky Katarina, Presečky Kazimir, Prišlin Hinko, Roksandić dr. Julio, Ručenik Antun, Šenčić dr. Dragutin, Skendrović Petar, Sillinović Pavao (Sv. Nedjelja), Stražimir pl. Aurel, Šenoa Aurel,

Prilog „Sam. lista“ br. 7.

Simončić Josip, Thiantsch pl. Marija, Toni Dragica, Urli Adela, Urli Dragutin, Vujnović Marko (Sv. Nedelja), Weber Arthur.

Božič Julijana K 1:30.

Jurčić Duro K 1:30.

Po K 1: Antel Matilda, Antel-Weiss Amalija, Arch Josipa, Bedenko Josip, Bišćan Antun st., Bišćan Antun, Bišćan Milan, Blažinčić Vjekoslava, Bogović Franjo, Božić Milka, Braća Strmoli, Bratanić Franjo, Budi Julijana, Budi Ivo, Ćop Josip, Čukac Antonija, D. B. Denkstein Berta, Dolinar Mijo, Dragar Andela, Eekl Koloman, Erbežnik Franjica, Eremić Justina, Filipc Franjo, Forko Ignac (Križevac), Franz Ana, Gećek Ivan, Godec Kazimir, Goranović Andro, Hudoklin Matija, Ivanščak Dragutin, Ivanušević Vjekoslav, Jelinek Franjo, Kalin Marija, Kambić Ružica, Kiepach pl. Vilim, Kirin Anastazija, Kocijančić Josip, Končar Jakob, König Fanika, Kovačić Nikola (Podsused), Kržić Anka, Kučas Ivan, Lakoš Barbara, Lamot Martin ml., Levak Julka, Matota Viktor, Melinščak Josip, Melinščak Marcel, Meznarič Ivka, Mihaelić Barica, Müller Inocenc, N. N., N. N., N. N. N. N. N., Nagode Andrija, Noršić Mijo, Novak Ljudevit, Novak Mijo, Novak Stjepan, Novaković Milutin, Obad Vjekoslav, Oslaković Franjica, Pajnić Franjica, Popović Janko, župnik, Poreden Martin, Prijatelj Eduard, Prijatelj Franjo, Prosoli Vjekoslava, Redi Vjekoslav, Reizer Nikola, Rezar Janko, Rožić Anastazija, Rožić Tomo, Rožman Ignac, Rubinić Mijo, Rudar Josip, Samostan Franjevaca, Senečić Anka, Stiplošek Ignac, Stoller Dorothea, Sulyok pl. Ana, Šetin Josipa, Seve Josip, Skarek Ivan, Škrlec Franjo, Šoštarić Milan, Švarić Ana, Valečić Janko, Vukić Maksimiljan, Vuković Mijo, Vuković Stjepan, Vuković Antun, Žinko Ivan.

Po 80 fil.: Kogoj Antun, Kompare Duro, Lešković Anka, Širovica Vjekoslav.

Po 60 fil.: Balija Katica, Britvec Franjo, Budi Fanika, Devunić Dorica, Filipančić Franjo, Grgas Julijana, Kuhar Paula, Lesec Duro, Šantel Hinko, Sek Slavko, Štembergar Jakob, Vapnar Josip, Vrbinščak Franjo.

Po 20 fil.: Dvoržak Ivka, Ivanščak Ferdo.

Po 40 fil.: Babojević Duro, Belan Petar, Boić Janđo, Božić Pavao, Bračun Josip, Budi Josip ml., Dumić Petar ml., Gećek Ana, Gollner Hinko, Herceg Anastazija, Horvat Josip, Ivanušević Antun, Ivanščak Ignac, Jakopec Terezija, Kocijančić Stjepan, Kokman Mijo, Kokman Milka, Koštrman Mirko, M. M. Mahović Josip, Medved Franjo, Mihaelić Magdalena, Noršić Mijo, Ikalac, Paar Marija, Poljak Anka, Serafini Agneza, Stojsavljević Petar, Šetin Stjepan, Vrbančić Julijana, Žemljak Josip, Žitković Anka, Žokali Dorothea.

Po 30 fil.: Ahatz Terezija, Bizjak Eleonora, Sudar Gabrijel, Švarić Mijo.

Po 20 fil.: Bastijančić Barbara, Budjak Josipa, Fresl Franjo, Gudeč Rozalija, Haralović Gizela, Jakopec Duro, Kokman Terezija, Krušec Eduard, Mavrić Julika, Medved Barbara, N. N., Oberstar Ljudevit, Popek Duro, Širovica Anastazija, Šoštarić Vjekoslava, Tkaličić Dragutin, Vuković Duro (Podsused), Žibrat Mijo.

Šuflaj Milka 18 filira.

Po 10 filira: Herceg Katica, N. N., N. N., Vogel Anka.

Vatrogastvo u muš. učiteljskim školama.

Hr. zem. vlada, odjel za bogoslovje i nastavu, pozvala je vatrogasnju zajednicu, da stavi konkretan prijedlog, kako bi se imala udesiti vatrogasnja obuka u učitelj. školama. Pomenuti vladni otpis ističe, da se mnogi učitelji i sada vidaju, gdje djeluju u vatrogasnim društvinama smatrajući, da nijesu samo pozvani da djecu naučaju, nego da narodu pomažu i u svim drugim pitanjima, koja utječu na njegov moralni i materijalni boljak. Stoga je i zem. vlada voljna, da se zavede rečena obuka u učitelj. škole, kako bi se već učitelji pripravnici upoznali s organizacijom požarništva, postupkom kod gašenja vatre, kod spašavanja imutka, života itd.

Petrošak mesa u Samoboru. U samoborskoj općinskoj klaonici poklano je od 15. veljače do 15. ožujka 219 kom. blaga, i to: 81 kom. goveda, 92 kom. telica, 41 kom. svinja, i 5 kom. odojaka.

x „Hidro“ se zove proizvod, što ga već kroz više decenije po naputku dr. Lav. Wintermitza proizvodi na polju surogata glasovita tvrtka Hraka Franca sinovi. U vlastitom se interesu preporučuju svakom onome, koji iz bud. kojeg razloga ne smije da uživa zrnatu kavu, da prokuša taj prirodni proizvod, što imade tako sličan ukus prave kave, a ipak je posve prost od nje. —

Jeftina mu cijena omogućuje, da se upotrijebi svadje, pa i u najsiromašnijoj obitelji. —

„Hydro“ se dobija u svakoj trgovini špeceraja, delikatesa i droguerija, već — bez ikakove pripreme — gotov za skuhanje, a postupak je isti kao kod čaja.

Društvene vijesti.

Hrv. pjevačko društvo „Jeka“ prireduje svoj prvi ljetni izlet na uskrsni ponедjeljak u Anin dol, te će u gostionici gosp. E. Presečkog „Kraljice prirode“ prirediti ljubiteljima hrvatske pjesme ugodan užitak.

Društvo će na početku ovog mjeseca rasposlati namire podupirajućim članovima za godinu 1906., pak se nuda, da će i ove godine naći lijep odziv u dičnom gradanstvu, koje se — kako se očekuje — sve više počelo

interesirati za našu „Jeku“. — Društvo se najtoplje preporučuje svim prijateljima hrvatske pjesme, da u što većem broju kao podupirajući članovi pripomognu „Jeku“, da podigne pjesmu do onog savršenstva, koje ona zasluguje među ovim krasnim bregovima.

Prinos za podupirajuće članove iznosi na godinu 6 K.

Sva prava autorska pridržana.

Hrvatska čevrma (maramica).

Prilog k ispitivanju naše domaće industrije.

Piše Jelica Bešovićeva.

Vrlo su krasni dalmatinski vezovi na ogrove. To je isti vez kao i na čevrme, nazime: siviloz. Ogrove ima otvorenih i zatvorenih. Otvoreni su jednostavniji vez; a zatvoreniji su više komplikirani. Evo ih po opisu jedne vrle dalmatinke vezilje.

Važno je nazime, da se upoznamo i sa narodnim nazivljem za vezove, a ovo će ovdje iznijeti bar donckle.

Otvoreni ogrovi ne mogu se svi zatvoriti nego samo ovi: 1. Na čempresice ili noktiće ili donjogorske noktiće. 2. S jednom vodnjom s vilicama ili slijepa. 3. Ogrov od 4 ponta. 4. Sa po škatulica ili na zmiju, čorava, sa po životu ili sa po srca. 5. Od 5 ponata s punjenicama. 6. Od 5 ponata s pećicama. 7. Od 5 ponata s cvijecima. 8. Na škatulice ili sa svijetim srcem.

Vrlo su krasni i vezovi „na ošve“. Ošva se zove onaj dio narodne košulje ili čevrme, koji ostaje između opleta i prutaca prema sredini prsi. Ošve mogu biti: otvorene ili zatvorene ili zaiglane, a mogu se raditi ujedno ili ujednač, neupoređivo ili neujednač. Uporedio ili ujednač hoće reći, kada se za jednu žicu precera, a onda tako i za drugu žicu, pak se ide za dvije žice naprijed. Ošve se mogu svrstati u nekoliko skupina, kao što su: zubačke, krlače s čestim nogama i s rijetkim nogama, ošve od kadipače, gusjeničke i na škatulice. Od spomenutih otvorenih ogrova mogu služiti i za ošvu ovi. 1. sa 3 ponta, 2. od 4 ponta. 3. Od 5 ponata s punjenicama. 4. Od 5 ponata s cvijecima. (Koliko je bogatstvo u tehničkom narodnom nazivlju, videt će se dobro iz ovog opisa. Samo šteta, što još nije potpuno iskupljeno u narodu).

Cvijeci su raznovrsni, gotovo na svakom vezu drugi! Visoke gospode iz bečke aristokracije daju si tim vezom vesti suncobrane i haljine, a i „Wiener Mode“ donosi je te vezove već više puta. 5. Od pet vrlo vještački izrađenih (nekada i posve umjetničkih) ponata s pećicama. 6. Ogrov na škatulice. — Otvorenih ošava ima: 1. Od 5 ponata na krivaje (neuporedi). 2. Na pute ili male križe (neujednač). 3. Na jabuku ili zmijačku ili na žmircice s jednom vodnjom (ujednač). 4. Gusjeničku ili na

Preporučujem vele cijenj. općinstvu prigodom uskrsnih blagdana svoju novo uredjenu

slastičarnu — i kobasičarnu,

u kojoj se dobiva svaki dan izvrsnih svježih poslastica svake vrste, te najfinije šunke, kobasicu i druge mesnate robe, za koju jamčim, da je najsvježija.

Osim toga preuzimljem sve speditorske poslove kao i narudžbe za kameniti ugljen.

Cijene su vrlo umjerene, a podvorba solidna i brza.

S veleštojanjem

E. Ferketić,

Rambergova ulica 11.

Traži se

vježbenik ili vježbenica

za željezničku službu u postaji Samobor. Ponude imaju se do 15. travnja t. g. priposlati prometnoj upravi u Zagreb.

Samoborac — Samoborcu!

Častim se slavnou samoborskou općinstvu objaviti, da sam 1. travnja o. g. otvorila,

kitničarski posao

u Zagrebu, Gundulićeva ulica br. 8.

Na skladištu imadim najnovije pariške i bečke šešire za gospode, gospodice i djecu. — Popravke obavljam brzo i vrlo jeftino.

Preporučujem se što većoj pažnji i što brojnijim narudžbama gospoda i gospodica Samobora kao i okoline.

S veleštojanjem

Dragica Bedenka.

Tko pošalje ??

 poštom unaprijed

5 K 40 filira,

dobije franko u kuću slijedećih 20 knjiga. Samo kratko vrijeme

nečuvano jeftino!

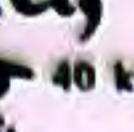
1. Frey: „Pomorska bitka“. 2. Bogović: „Crna kraljevac“. 3. Tomić: „Pripovijesti“. 4. „...“: „Život kraljice Jelisave“. 5. Široka: „Brat i sestra“. 6. „...“: „Dolista jedan je Bog“. 7. Mijatov: „Život hajduka Udimanica“. 8. Pastorek: „Rusko japski rat“. 9. „...“: „Pustolovine Petrice Kerempuha“. 10. S. K.: „Spomen-pjesme“. 11. Pužar: „Obistar Jelacić“. 12. „...“: „Dvostruko umorstvo“. 13. Široka: „Devet izvornih pripovijesti“. 14. Široka: „Sikana dječa“. 15. „...“: „Vojničke šale“. 16. Pužar: „Seljačke pravice“. 17. Štenkiewitz: „Bartek pobjeditelj“ (novio). 18. Verne: „Doktor Oks“. 19. Grigorović: „Piknik“. 20. Tomašić: „Črtice“.

Tko salje poštom unaprijed K 3:20, dobije 30 satljivih predmeta za zabavu u ugodnom društvu.

Tko salje unaprijed K 1:20, dobiva „Zlatne ribice“, galeriju slika (samo odrasli).

Novce mollim unaprijed slati knjižari i papirnici

10 kruna,

dobiva franko u kuću slijedećih 40 knjiga. Samo kratko vrijeme.

1. Ljubić: „Matija Gubec“. 2. Devide: „Lažni barun“. 3. Tomašić: „Črtice“. 4. Mark Twain: „Zvuci iz Amerike“. 5. Mišić: „Vražja četa“. 6. Strok: „Spajnska pripovijenja“. 7. „Dolista jedan je Bog“. 8. Hoffman: „Svatko je svoje sreće kovač“ (vezano). 9. Pužar: „Obistar Jelacić“. 10. Štenkiewitz: „Bartek pobjeditelj“ (novio). 11. „...“: „Život kraljice Jelisave“. 12. Široka: „Pomršeni račun“. 13. S. K.: „Spomen-pjesme“. 14. Czajkowski: „Skalozb u kući sa sedam tornjeva“. 15. „...“: „Pustolovine Petrice Kerempuha“. 16. Frey: „Na bijegu“. 17. Štorma: „Pečimir“. 18. Široka: „Devet izvornih pripovijesti“. 19. Široka: „Sikana dječa“. 20. Laszowsky: „Ribnik“. 21. Široka: „Miraz“. 22. Tražimir: „Sjaj daniće ilirske“. 23. Pastorek: „Rusko japski rat“. 24. Mijatov: „Život hajduka Udimanica“. 25. Pužar: „Seljačka buha“. 26. Burdo: „Zgodje i putovanja Stanley-a“. 27. Kračmarčić: „Novele i novelete“. 28. Grigorović: „Piknik“. 29–40. Harambašić: „Vijenac pripovijesti, romana i pjesama“ (12 knjiga).

Ferro Strmecki mil.

Frankopanska ulica br. 2. — Z A G R E B. — Frankopanska ulica br. 2.

Šuplje prste (upored). 5. Na kolaciće sa 2 punjenice ili na oka od orla (neupored). 6. Od 5 ponata na perajice (neupored). 7. Na same cvijetke (neujednač). 8. Sa tri punjenice na pećice (neujednač). 9. Ošva na škatulice sa srećem. 10. Ošva na žmircice su 2 vodnje (upored). 11. Ošva na 6 ponata (neujednač). 12. Gusjenača ili sa 5 punjenica s jednom rijekom ili vodnjom (ujednač). 13. Sa po noge ili ošva s čestim nogama (neupored). 14. Sa po noge, sa tri cvijetka (neujednač). 15. Sa 3 cvijetka, sa po krila s jednim cvijetkom ili ošva sa čestim nogama (upored) 17. Na kriške ili na male noge (upored). 18. Ošva s jednim zupkom (neupored). 19. Mala kadipaća ili na žmircice sa 4 cvijetka (upored). 20. Gusjenača (upored). 21. Od 4 ponata s krilima ili krilača. 22. Na vuče oči. Vuče oči vezu se i „po pismu“ na druge predmete.

Vezovi po pismu otkrivaju nam takodjer golemo polje ljepote. „U nauci o lijepom liž je isto tako odurna, kao i u nauci o čudorednom“, pravo kaže jedna česka književnica iz najnovijega doba. Ako tu istinu učijepimo u svijest vezilje današnjeg doba, odali smo joj estetičko načelo, koje joj može valjati kao putokaz u stvarima ukusa i kao kompas na ogromnom vašaru svakojake robe, što ljudi vezom zovu.

U vezovima brojem obično protiv ukusa ne grijesit, kao u vezovima po pismu. Tu je neukusu otvoreno slobodno polje, jer sklad boja, odabiranje Šara za vez ovde je često najglavnije; dok je kod vezova brojem glavni čar u tehniči samoj.

Najstariji vezovi po pismu pokazuju nam našu vezilju i u tom pravcu velikom umjetnicom; no to isto ne bismo mogli vazda reći od novih i najnovijih vezova iste vrste. U nekim krajevima Dalmacije, Slavonije, Bosne, pa oko Gline i Karlovecu seljanke u novije doba vezu posve neukusnim Šarama tobožnje neke „nove muštre“, koje su upravo nakazne. A k tomu ih još ti vezovi stanicu skupu, jer njima pokriju čitavu pregaču i jer vezu „berlinskem vunicom“, a ne domaćim pismom ili mafezom kao prije, i napokon, jer se ti vezovi ne mogu prati. Skrajnje je vrijeme, da se tomu na put stane, da se ti „novi vezovi“ bace u vatru, neka ih nosi crni dim!

Velika je šteta i to, što narod dandans više ne mari, da čim boji svoje vune i vunice za vezove i za tkanja. Nekada to bijaše važan, čisto domaći posao. Uzmali su za to bojenje obično biljevne boje (vidi: Grada za tehnološki rječnik ručnoga rada od Jelice Belović-Bernadžikowske). A te su boje bile trajne i tako su godile oku.

Gospodarstvo.

Malo gospodarske statistike iz g. 1905.

Od trgovinskog bilja gojio se kod nas samo lan ozimi na 4 j. i konoplja na 8 j. Od krmovnog bilja

(ne računa se trava lihadna) gojeno je obične hrvatske djeteljine na 130 jutra, lucerne na 100 j., a grahorice samo na 8 j., svega dakle 238 j.

44 j. zemljista bijahu obradena poput vrtova sa više vrsta plodina, 3 j. zapremali su posebni voćnjaci, a 10 j. zemlje ostalo je na uguru nešto zelenom, a nešto na crnom.

Od usjeva, koji su se uzgredice gojili sa drugim biljkama, najviše je bilo djeteljine — 50 j., pasulja 40 j., lucerne 30 j., buče 15 j., graška i sirkica po 5 j., a konoplje 2 j.

Uspjeli žetve bio je gotovo jednak kod sviju vrstu strni; na jednom jutru urodilo je popriješko po 10—12 hl. zrnja i 8—10 mte. slame. Najbolje je ipak urodila zoh. Zrnje je bilo puno i teško tako, da je hl. pšenice vagnuo 75 klg, raži 70 klg, ječma 60, a zobi 40 klg. Uspjeh žetve ostalih žitarica bio je ovaj: proso je urodilo po jutru 8 hl u zrnju i 6 mte u slami; eljde 5 hl u zrnju i 6 mte u slami; kukuruza 8 hl u zrnju i 15 mte u stabljici. Sočivica dobilo se po jutru: leće 4 hl, pasulja samog za se 7 hl, a uz druge plodine 2 hl, graška napose gojenoga 6 hl, a kao nuzgredni usjev 1 hl, boba samogojenog 8 hl, a nuzgredice gojenoga 2 hl. Manje je povoljan uspjeh žetve nekih okopavina. Koruna se n. pr. dobiti na jutru 20 mte, a mrkve 40 mte, zeleni repe 30 mte, kupusa po 20 mte, luka crvenog 15 a bijelog 10 mte.

Od trgovinskog bilja dobilo se lana i konoplje po 4 mte na jutru, a od krmovnog bilja dobilo se obične djeteljine, lucerne i grahorice po 15 mte u sijenu. Po prilici bio je isto taki uspjeh prve košnje na lihadni. Otave se dobilo, ma da je bila velika suša, ipak po 6 mte po jutru. Po pašnjacima i po zelenom uguru popasena količina trave računa se na 5—7 mte po jutru.

Najnepovoljniji se iskazuje u prošavšoj godini uspjeh berbe u vinogradima. U poreznoj općini Samobor nabranje je svega 930 hl mošta ili popriječno 10 hl po jutru, a to je gotovo trećina priroda od godine 1904. Od ukupne ove produkcije vinske otpada na obično bijelo vino 209 hl, na obično crno 209 hl, na Šiljer 418, dok je do stotinu hl. prodano odmah kao slatki mošt, a mimo to prodano je i do 1000 klg grožđa po 50 fil. klg. Prosječna je prodajna cijena prošlogodišnjemu moštu bila 34 K, dok se novo vino prodaje po 40 K i skuplje, a staro po 50 K i više.

Nadnica za poljske i gospodarske radnje također su u prošavšoj godini znatno poskočile, nešto radi nagle navale svakovrsnog posla, a nešto i uslijed pomanjkanja radnih sila. Obična najniža cijena bila je po 1 K, a najviša po K 180.

Sa sajmišta. Ovaj je mjesec dovezeno u Samobor 543 voza koja i drvi. Koje se prodavalo ove godine po neobično visokoj cijeni: stotina od 5 do 25 K. Sa više se strana prigovara, da općina ubira premalu mjestovinu od kolja, naime od voza 20 fil. Taj prigovor nije neopravdan, jer se od voza lišća plaća isto toliko, premda se voz lišća pruda za 3 K, dok se voz kolja pruda za 20-60 K. Bilo bi u redu, da se u idućoj općinskoj sjednici o tom povede riječ.

Na godišnji Josipovski sajam bilo je dotjerano 1089 kom. rotagog blaga. Trgovina je bila dosta živahna, jer je došlo mnogo stranih kupaca. Prodano je bilo preko 300 kom.

Budući da je svinjska pošast prestala, te se nije više niti jedan slučaj bolesti pojavio, stoga je opet svinjski sajam od 31. ožujka otvoren, te će se po običaju i na dalje svake subote održavati. Na 13. travnja, t. j. na veliki petak, održavat će se ovdje godišnji glasoviti sajam s blagom i raznom robom.

Zakonska osnova o gospodar. radnicima. Kako javljaju „Nar. Novine“ doskora će se opet udovljiti živo osjećana jedna prethra naših gospodara. U krilu gospodar. odsjeka naše vlade vijeća se naime o zak. osnovi radi gospodar. radnika, koja će se još u narednom zasjedanju predložiti saboru na pretres. Ovaj je zakon već češće potraživan od naših gospodarskih društava, a i od gospodara i gospodar. radnika.

Štipendij za mlade obrtnike. Trgovačko-obrtnička komora u Zagrebu raspisala je na teret Istarske kr. ministarstva trgovine jedan štipendij od šest stotina kruna, koji će se podjeliti jednom mladom obrtnom pomoćniku iz područja zagrebačke komore, koji se u svom zvanju želi usavršiti u inozemstvu, i to ili praktičnim radom, ili polazanjem koje strukovne škole. Boravak u inozemstvu mora trajati barem godinu dana, putovanje moći će nastupiti pod jesen ove godine. Doštač štipendija mora se obavezati, da će se povratiti u Hrvatsku, te ovdje nastaviti svoje zvanje. Od natjecanja isključeni su oni, koji nijesu udovoljili vojničku službu ili nijesu od nje oprošteni. Molbenice se imaju podstrijeti komori do konca travnja t. g. Pobjediči natječaja mogu se doznati kod pomenute komore.

Cijene koža. Mislimo, da ćemo ugoditi našim obrtnicima, koji se bave proizvodnjom kože ili kožnih predmeta, ako im izvestimo o sadanjim cijenama kože iz tvorničkoga skladišta u Beču. Cijene se razumijevaju po 50 klg. te glase: Potplati: 1, 2 i 3 put naloženi od K 150—160, čisti hrpat K 190—200. Kože: kravina od K 180—280, teleća mrka 330—500, teleća crna i glatka K 330—530, kipse K 230—340, a goveda kalana mrka K 160—280.

Natječaj.

Kod trgovinskog poglavarstva u Samoboru imaju se dne 15. travnja 1906. namjestiti 3 redarstvena stražara svaki za platou od 600 K na godinu, odijelo u naravi i stan u stražarnici.

Molitelji neka vlastoručno pisane molbe po dnesu do 5. travnja t. g. ovom poglavarstvu.

Prednost imaju isluženi vojnici naročito podčasnici ili bivši oružnici, koji nijesu prekorčili 40. godinu svoga života.

Upravitelj

Čop v. r.

ZAHVALA.

Svim mojim cijenjenim prijateljima, koji su mi prigodom mog imendana čestitali, ovim se putem najtoplje zahvaljujem.

Joso Budl st.

Oglas.

P. n. gg. članovima „Narodne pomoćnice“ u Samoboru i okolicu.

Ravnateljstvo „Narodne pomoćnice“ u Zagrebu javlja oviane svima p. n. gg. članovima u Samoboru i okolicu, da je već pred mjesec dana imenovalo svojim povjerenikom i pouzdanikom gosp. Stjepana Vukovića, opć. blagajnika u Samoboru, kojemu se sve ponude za upis i eventualne uplate mogu uručiti, jer je na njihovo primanje od ravnateljstva ove zadruge ovlašten.

Ravnateljstvo „Narodne pomoćnice“

uzajamne zadnje za novčanu pomoć u Zagrebu.

Hydro Preporučeno po Hydro Dr. med. L. v. Winternitz,

hečniku upravite lučilištu podom Sans Souci u Mauer kod Beča
vrđinu učincu hečniku I. bečkog društva za hečenje po prirodi u Beču.

„Hydropathicka“ pridodatak za kauu, ali i kac
Odmjena već gotova za kuhanje, snaičnija je, bogalija
bojom, ukusnija i ima puniji teh nego slad' i ječam.

"Sa kavom - mnogo mljev."

"Jedino hranivo u kavi je mljeko."

Hydropathicka
Hinka Francka sinovi u Linzu "D.
Pardubice, Komotava, Bukarešt, Košice, Zagreb.

Kremos.	Dobar ukus.	Indušnost.	Ležinoc.
"Kavu jedina je temelj prehrani!"			
Hinka Francka sinovi u Linzu "D.			

Svoj k svomu!

Svoj k svomu!

Trgovina i naklada umjetnina

Josip Kaplan

Zagreb, Duga ul. 12., Telef. 245.

Preporuča svoje bogato opskrbljeno skladište raznih svetih i svjetskih uljenih slika i staklenih i kromoslika, heliogravura, bakro- i oceloreza, akvarela, zreala u zlatnim i orahovim okvirima.

Tvorničko skladište okvira za slike i letvice za slike u raznim izradbama na veliko i na malo. **Zidnih satova i ura njihalica.** Kiparsko-pozlatarska i staklasta radiona. Vlastiti proizvod okvira za slike i staklenih slika, kao i slika sa glazbom.

Portreti i umjetna slikarija. Zavod za crkvenu umjetnost, križni putevi, kipovi, raspela i slike za žrtvenike u svakoj izradbi.

Osobito preporučam krasnu sliku „**Saborska sjednica od 4. srpnja g. 1848.**“ koja nebi smjela manjkati u nijednom hrvatskom domu.

Ilustrovani cjenici badava i franko.

Ilustrovani cjenici badava i franko.

Svoj k svomu — Samoborac k Samoboru!

Josip Kosić

trgovina svježega i sušenog mesa na veliko i malo

Zenica — Bosna.

Brzojavke: Kosić, Zenica.

Preporučujem svojim veoma cijenjenim zemljacima svoju moderno uređenu trgovinu mesne robe svake vrste, napose pak prodajem: paprenu i stolnu slaninu i trbušinu, hamsku slaninu za zajutrak, smotanu batinu i pleće, rebarca i zarebica, mnogovrsne kobasice, kao: djevenice od smotane batine, pariske i ekstra kobasice, prave krakovske i poljske slaninske kobasice, milanske kobasice, sardeljače, džigernjače, krvavice, onda cervelat, mortadello, gotske, braunšvajgske, oderberške i kranjske kolsasice, česnjovke i pečenice, tirolske „landjäger“, frankfurtske i najstadičke, kobasice jezičnjače, i „presswurst“; nadalje paštete od jetre i drugih umetaka, nadjevane svinjske glave i noge i dr.

Roba vazda svježa i najbolja.

Cijene najniže!

Samoborska tiskara traži naučnika.

Krasan zračni stan

od 3 sobe i svih muzgrednih prostorija iznajmjuje se u novo sagrađenoj vili, u Stražačkoj ulici br. 5.

Osim se preporučuje brojnijoj obitelji za vrijeme ljetovališne sezone.

Upitati se može u istoj zgradi ili kod vlasnika Janka Bedenka u Zagrebu, Gundulićeva ulica br. 8.

Hrvati i Hrvatice!

sv. Cirila i Metoda

Po visokoj kr. zem. vidi proglašena lijekovitom vodom rudnicom.

Apatovačka kiselica

Naravno alkaličko-muriatična litinska kiselica. — Najbolje stolno piće. — Ljekovita voda.

Nagradjena sa 15 zlatnih kolajna.

Od prihliječkih autoriteta preporučena, te prokušana, izvrsno i nenatkriljivo sredstvo. Glasovito sredstvo kod svih bolesti probavnih organa i grkljana, proti ulozima i reumi, kod želudackog, plućnog, crijevnog i svih drugih katara, protiv hemoroida, kod boli bubrega, mješura, kamence, žičerne bolesti, zrnatih i nateklih jetara. Prokušano, izvrsno i nenatkriljivo sredstvo kod spolnih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Upraviteljstvo vrela apatovačke kiselice,

Zagreb, Ilica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gospodinjama.

Zahtijevajte samo

Volaniju i užinu.

koja je u kratko vrijeme polučila na gospodarskom polju za štedljive domaćice najsavojniji uspjeh i zadovoljstvo.

Najveći uspjeh sadašnosti!

postigla je poznata i znamenita lužina za pranje rublja tvrtke

EUGEN VOLANI

Ne kupujte, ako nije mojim imenom providjeno.

Lužina je nenaplativa za svaku štedljivu i dobru domaćicu, za bolnice, praonice, samostane itd.

Prednosti kod uporabe jesu: **pranje bez sapuna, sode, pepela i inih primjese, a što je baš glavno kod uporabe, da ne škodi i ne kvari rublje.**

Prištrednja na vremenu.
Prištrednja na trošku.
Prištrednja na gorivu.
Prištrednja na rublju.
Prištrednja na novcu.

Zašto? jer se u 2 sata opere ona količina, što se prije jedan cijeli dan prala.
Zašto? prije su bile potrebne 2 pranje, a sada jedna.
Zašto? jer uporabom gori 2 sata, prije 10 sati.
Zašto? jer ne kvari rublje i traje 2 puta dulje.
Zašto? kod najmanjeg gospodarstva sigurno 100 K.

Ove sve navedene prednosti lužine ispitale su 4 učenjaka i kr. zem. kem. anal. zavod u Zagrebu, predstojnik dr. Srećko Bošnjaković.

Raskužna moć Lužine: raskužuje rublje od zaraznih bolesti, uništaje bacile kolere, pošaline, tifusa i spora, bedrenice (Milzbrand).

Lužina ne zahtijeva nikakvih posebnih uredba ili sprava. Paziti valja na patvorinu i jamčim samo onda za sjajan uspjeh, ako je kutija ili omot providjen **mojim imenom.** Narudžbe prima i obavlja **samo** uz pouzeće.

EUGEN VOLANI

Zagreb, Gundulićeva ulica 29, Telefon 154.

Naputke za uporabu šaljem besplatno. — Prodaja najmanje u sanduclima po 25 klg.; no da se može svatko o dobroti lužine osvjećiti, šaljem za pokus kutiju od 4 i pol klg. po K 2:80 uz pouzeće sa naputkom. — Trgovci uživaju primjereni popust.

U Samoboru dobije se samo kod E. Presečky-a.